

Министерство на земеделието

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 23/2022)

София, 8 юни 2022 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 02.06.2022 г.	3
1.1	Засети площи с есенни култури	3
1.2	Засети площи с пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури	5
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	5
2.1	Зърнени и маслодайни култури	5
2.2	Плодове и зеленчуци	6
3.	Цени	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8

Забележки: *Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.*

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 02.06.2022 г.

1.1 Засети площи с есенни култури

Оперативните данни към 2 юни 2022 г. отчитат относително еднакъв размер на площите за реколтиране с пшеница и маслодайна рапица през тази и миналата 2021 година. По-съществено намаление на годишна база се регистрира при ечемика (с 5,5%) и тритикалето (с 15%), а увеличение – при ръжта (с 3,5%).

Площи за реколтиране с основни есенни култури към 02.06.2022 г., ха

	03.06.2021	02.06.2022	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 174 831	1 159 795	-1,3%
ечемик	123 867	117 012	-5,5%
маслодайна рапица	130 788	131 650	0,7%
ръж	8 218	8 507	3,5%
тритикале	17 252	14 663	-15,0%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

1.2 Засети площи с пролетници

На този етап в страната са засети с 8,2% повече площи с маслодаен слънчоглед спрямо година по-рано, докато сеитбата на ечемик изостава с близо 60%. Засетите площи с царевица за зърно са близки до миналогодишните.

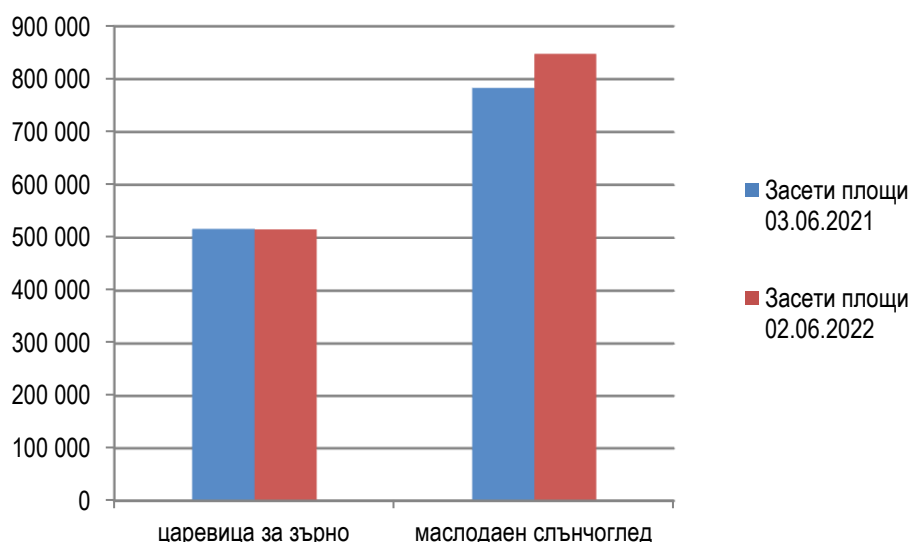
При тютюна засега се наблюдава с между 3,7% и 24,2% по-малко разсадени площи на годишна база, по-сериозно за типовете „Ориенталски“ и „Вирджиния“ и слабо изразено – за тип „Бърлей“.

Засети площи с основни пролетници към 02.06.2022 г., ха

	03.06.2021	02.06.2022	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	783 401	847 858	8,2%
царевица за зърно	516 781	515 836	-0,2%
пролетен ечемик	3 442	1 388	-59,7%
тютюн Ориенталски	2 096	1 589	-24,2%
тютюн Вирджиния	586	465	-20,6%
тютюн Бърлей	188	181	-3,7%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

**Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 02.06.2022 г.,
сравнено със същия период на 2021 г.**

1.3 Площи и производство на зеленчуци

Към началото на м. юни 2022 г. откритите площи, засадени с картофи и ягоди, са съответно с 2,2% и 5,9% над миналогодишните, а при зелето увеличението достига 67%. Засега кампанията по засаждане на домати, краставици, пипер, пъпеши и дини на открито изостава в границите от 20,4% (домати) до 37,7% (дини).

Прибраните до момента количества картофи и зеле са съответно с 56,4% и 26% по-малко спрямо година по-рано, като и при двете култури се отчитат по-ниски средни добиви от декар. Продукцията от зеле вече изпреварва с 8,7% миналогодишната, в резултат на по-големия размер реколтирани площи.

Общо за периода от началото на годината досега, производството на оранжерийни домати нараства с 11,4% на годишна база, докато при оранжерийните краставици е налице спад от 40,1%.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 02.06.2022 г.

	02.06.2022				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	8 105	124	1 971	1 590	2,2%	-38,6%	-56,4%	-29,0%
зеле	364	56	1 150	2 054	67,0%	60,0%	8,7%	-32,1%
дини	2 519	*	*	*	-37,7%	-	-	-
пъпеши	1 458	*	*	*	-25,3%	-	-	-
пипер на открито	1 552	*	*	*	-21,0%	-	-	-

	02.06.2022				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
домати на открито	1 311	*	*	*	-20,4%	-	-	-
краставици на открито**	237	*	*	*	-30,5%	-	-	-
ягоди на открито	860	556	1 809	325	5,9%	24,7%	-26,0%	-40,7%
домати в оранжерии	369	82	2 578	3 144	-0,8%	-10,9%	11,4%	25,0%
краставици в оранжерии	275	147	8 189	5 571	-5,5%	-21,8%	-40,1%	-23,5%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

* няма данни

**вкл. корнишони

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

По оперативни данни, към 2 юни 2022 г. производството на череша в страната възлиза на 9,5 хил. тона – над пет пъти повече спрямо година по-рано, вследствие на по-интензивен темп на прибиране на реколтата в съчетание със значително по-висок среден добив.

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

При по-голям размер реколтирани площи и повишен среден добив от декар, продукцията от маслодайна роза до момента бележи ръст от 20,3% на годишна база, до 5,2 хил. тона.

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

През изминалата седмица през „Пристанище Варна“ ЕАД¹ не са преминавали товари с пшеница, ечемик и рапица за експорт. Общият износ на пшеница и ечемик през порта за периода от началото на текущия сезон до 5 юни 2022 г. е съответно с 86% и 74,5% повече на годишна база.

¹ През последните няколко години „Пристанище Варна“ ЕАД формира около 30% от общия експорт на пшеница, царевица и ечемик от страната и под 20% от този на слънчоглед и рапица.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	05.07.2020 – 05.06.2021	05.07.2021 – 05.06.2022	Изменение на годишна база
пшеница	686 631	1 277 100	86,0%
ечемик	51 039	89 076	74,5%
рапица	0	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

На този етап няма данни за износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2021 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

При липса на отчетено количество както за последната седмица, така и за съответния период на миналата година, увеличението на общия експорт на царевица през „Пристанище Варна“ ЕАД от началото на пазарната 2021/22 година до момента се запазва на ниво от над два пъти на годишна база. Засега през порта не е реализиран експорт на слънчоглед от реколта `2021.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	30.08.2020 – 05.06.2021	30.08.2021 – 05.06.2022	Изменение на годишна база
царевица	326 974	711 129	117,5%
слънчоглед	16 865	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2021 през „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2021 г. за есенните и м. септември 2021 г. за пролетните култури) до 5 юни 2022 г. не е осъществен внос на пшеница, ечемик, рапица и слънчоглед през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас. През „Пристанище Варна“ ЕАД са доставени 3,9 хил. тона царевица.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 20/2022, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за март 2022 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 20/2022, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 1 юни 2022 г. средните изкупни цени на хлебна и фуражна пшеница за страната бележат понижение с по 1% на седмична база, докато тази на царевичата се повишава с незначителните 0,3%. Изкупната цена на слънчогледа се запазва на нивото от предходната седмица.

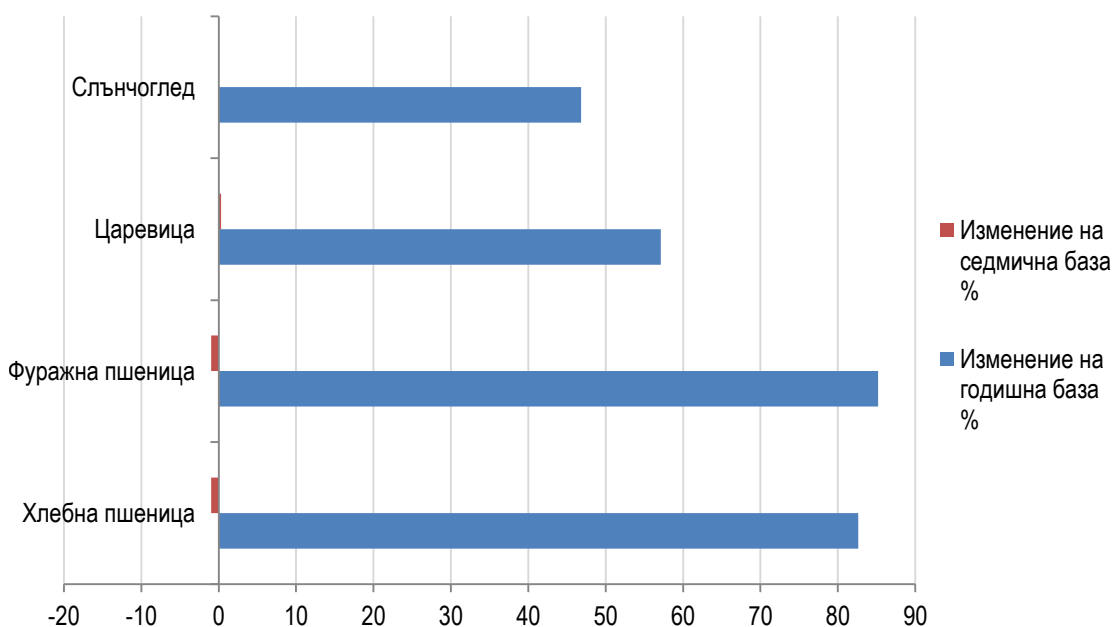
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 01.06.2022 г., лв./тон без ДДС

	02.06.2021	25.05.2022	01.06.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	392	723	716	82,7	-1,0
Фуражна пшеница	379	709	702	85,2	-1,0
Ечемик	280	*	*	-	-
Царевица	401	628	630	57,1	0,3
Слънчоглед	1 031	1 514	1 514	46,8	0,0
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от Министерство на земеделието.
* Няма данни

Поскъпването на основните зърнени и маслодайни култури спрямо същия период на миналата година е в границите от 46,8% (слънчоглед) до 85,2% (фуражна пшеница).

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 01.06.2022 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Като цяло, в рамките на последната седмица се отчита понижение на цените на основните плодове и зеленчуци, предлагани на тържищата в страната. Българските и вносните домати и краставици, ябълките и зелето поевтиняват от 1,7% (оранжерийни домати) до 14,1% (оранжерийни краставици) на седмична база. Единствено картофите се търгуват на по-висока цена – с 4,9%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 03.06.2022 г., лв./кг

	04.06.2021	27.05.2022	03.06.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,72	1,03	1,08	50,0	4,9
домати (оранжерийни)	2,05	3,61	3,55	73,2	-1,7
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	1,67	3,04	2,75	64,7	-9,5
краставици (оранжерийни)	1,91	2,48	2,13	11,5	-14,1
краставици (внос)	1,44	2,00	1,82	26,4	-9,0
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	*	*	*	-	-
зеле	1,11	1,03	0,94	-15,3	-8,7
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	3,93	*	4,25	8,1	-
ябълки	1,54	1,38	1,32	-14,3	-4,3
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

Измененията на цените на едро на основните плодове и зеленчуци спрямо година по-рано са предимно в посока нагоре. Най-значителен ръст се отчита при цените на картофите и домати (български и вносни) – от 50% до 73,2%. По-умерено са поскъпнали краставиците - с 11,5% българските оранжерийни и с 26,4% вносните, както и черешите – с 6,1%. Единствено цените на ябълките и зелето са под миналогодишните, респективно с 14,3% и 15,3%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 03.06.2022 г.

